

SAVJET STRUČNJAKA: TOPLA ZIMA UZROKOVALA RANI POČETAK VEGETACIJE

Očekuje se ekstremno rani početak cvatnje vinove loze

U kolekcijskom vinogradu Instituta u Poreču može se očekivati da će cvatnja kod sorte teran započeti već od 15. do 17. svibnja, kod sorte malvazija istarska od 18. do 20. svibnja, a kod sorte chardonnay već 10. do 12. svibnja. Na nešto hladnijim položajima u Istri cvatnja će kasniti u odnosu na ovaj položaj, ali će i tamo nastupiti mnogo ranije od uobičajenog

Piše dr. sc. **Marijan Bubola**, Institut za poljoprivredu i turizam, Poreč

Ove je godine početak vegetacije vinove loze nastupio ekstremno rano, što je bilo uvjetovano iznimno toplim vremenskim prilikama tijekom ove zime. Slijedom toga je i daljnji porast mladica također nastupio ranije nego što je to bilo uobičajeno u prethodnim godinama.

Prema podacima prikupljenim u kolekcijskom vinogradu Instituta za poljoprivredu i turizam u Poreču za razdoblje od 2008. do 2013. godine, od otvaranja pupova do fenofaze kad mladice imaju oko 10 cm duljine kod malvazije istarske bilo je potrebno u prosjeku 20 dana, dok je ove godine za to trebalo 26 dana.

Prvi chardonnay

Iz iznijetih podataka vidimo da je ove godine zbog nešto nižih temperatura porast mladica do te faze bio nešto usporeniji nego što je to uobičajeno, ali ne i pretjerano usporen. Drugim riječima, bez obzira na ekstremno rano kretanje vegetacije, porast mladica nije blokiran, već se mladice aktivno razvijaju i cvatnja se sve više približava.

Mladica sorte malvazija istarska 22. travnja. Prije 30-ak godina na taj su datum pupovi jedva bili otvoreni

Osamdesetih godina prošlog stoljeća cvatnja malvazije istarske u prosjeku je počinjala oko 10. lipnja

Slijedom aktualne dinamike razvitka mladica očekuje se da će i cvatnja ove godine nastupiti ranije nego što je to uobičajeno. Prema podacima o kretanju fenofaza prikupljenih tijekom prethodnih godina i s obzirom na očekivani stupanj razvitka mladica u nadolazećim tjednima, može se očekivati da će ove godine u kolekcijskom vi-

nogradu Instituta u Poreču cvatnja kod sorte teran započeti već oko 15. do 17. svibnja, kod sorte malvazija istarska oko 18. do 20. svibnja, a kod sorte chardonnay već oko 10. - 12. svibnja. Na nešto hladnijim položajima u Istri cvatnja će zasigurno kasniti u odnosu na ovaj položaj, ali će i tamo svakako nastupiti mnogo ranije od uobičajenog. Za uspo-

redbu, tijekom razdoblja od 2008. do 2013. godine cvatnja je u Poreču kod sorte teran u prosjeku počela 27. svibnja, a kod sorte malvazija istarska 29. svibnja, a kod sorte Chardonnay 23. svibnja. Prilikom iznošenja ovih podataka ne treba zaboraviti na činjenicu da je osamdesetih godina prošlog stoljeća cvatnja malvazije istarske u prosjeku počela oko 10. lipnja.

Predviđena ranija cvatnja može imati znatnih implikacija na uvjete oplodnje u ovoj godini. Naime, ukoliko cvatnja nastupi kalendarski rano, pretpostavka je da će tem-

Mladice sorte teran 22. travnja 2014. godine u Poreču

Marijan Bubola

perature u tom razdoblju ipak biti niže nego što je to uobičajeno u cvatnji. Pri temperaturama nižim od 15°C (a pogotovo pri nižim od 10°C) smanjena je fotosintetska aktivnost trsova i dostupnost asimilata u cvatovima, a uz to otežana je i kljavost polena. To naravno rezultira osipanjem cvjetova i smanjenom oplodnjom. Upravo se takav fenomen bio dogodio u mnogim istarskim vinogradima u cvatnji 2013. godine.

Slabija oplodnja

U slučaju da takvi uvjeti nastupe i u ovoj godini, za osjetljive sorte i na položajima koji su otprije poznati po lošoj oplodnji preporuča se izvršiti rano vršikanje mladica koje je potrebno obaviti polovicom cvatnje. Na taj se način privremeno sprječava da se asimilati troše na rastuće vrhove mladica i samim time bivaju dostupniji za cvjetove koji se tada trebaju oploditi. Ovu se mjeru ne preporuča provoditi osim

ako je to nužno potrebno, budući da rano vršikanje mladica potiče intenzivan porast zaperaka, što doprinosi stvaranju nepoželjnog gustiša unutar trsa. Pored toga, folijarno tretiranje bocom pred cvatnju također pospješuje oplodnju.

Budući da se ove godine očekuje da će oplodnja biti slabija, potrebno je obratiti pažnju na još jedan aspekt u proizvodnji, a to je prorjeđivanje mladica. Proizvođači koji prorjeđuju rodne mladice u svrhu ograničavanja prinosa i postizanja bolje kvalitete grožđa trebaju pripaziti da ove godine ipak ostave nešto veći broj mladica negoli su običavali u prethodnim godinama kako bi smanjenje prinosa uslijed potencijalno lošije oplodnje bilo kompenzirano većim brojem mladica po trsu. Tako će izbjeći eventualna neugodna iznenađenja po pitanju prinosa, a u slučaju dobre oplodnje višak grožđa može se naknadno smanjiti prorjeđivanjem grozdova.